

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA JAVNIH
POTREBA U TEHNIČKOJ
KULTURI NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE ZA 2013. GODINU**

Materijal pripremili:

- *Upravni odjel za prosvjetu,
kulturu, šport i tehničku kulturu
Osječko-baranjske županije*
- *Zajednica tehničke kulture
Osječko-baranjske županije*

Osijek, ožujka 2014.

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA JAVNIH POTREBA
U TEHNIČKOJ KULTURI NA
PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE ZA 2013. GODINU**

Polazeći od obveze Županije, utvrđene Zakonom o tehničkoj kulturi ("Narodne novine" broj 76/93., 11/94. i 38/09.), da usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog razvitka tehničke kulture općina i gradova na njenom području i županije kao cjeline, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije podnose Skupštini na razmatranje Izvješće o izvršenju Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi za prethodnu godinu.

UVOD

U svakoj državi osim privrede značajnu ulogu ima kulturna prepoznatljivost. Tehnička kultura je nezaobilazni dio opće kulture i kao takva vrlo je značajna u razvoju pojedinca i društva u cjelini. Za razliku od drugih kultura tehnička kultura ima značajan utjecaj na kulturu rada i tehnološki razvoj društva. Cilj tehnike je upoznavanje i ovladavanje prirodnim i društvenim zakonitostima, kao i primjena novih dostignuća u rješavanju radnih i životnih problema. S obzirom na stalni tehnološki napredak u području tehničke kulture postoji izražena potreba za cjeloživotnim učenjem.

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je udruga građana koja okuplja udruge tehničke kulture na području naše Županije s ciljem zajedničkih aktivnosti na širenju tehničke kulture prema djeci i odraslima. Za te potrebe Osječko-baranjska županija osigurala je prostor u dva Doma tehnike, u Osijeku i Valpovu. U zajedničkom djelovanju svih udruga ostvaruje se značajan doprinos u realizaciji javnih potreba u tehničkoj kulturi te oblikovanju i ostvarivanju suvremenog koncepta razvitka tehničke kulture djece i građana u našoj Županiji. Zajednica tehničke kulture je u dosadašnjem radu svojim programima i aktivnostima ostvarila značajan ugled i razinu postignuća. Za navedene rezultate u širenju tehničke kulture u proteklim godinama zajednice i udruge tehničke kulture te volonteri i djelatnici tehničke kulture dobili su niz značajnih priznanja na razini Grada, Županije i države.

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi za 2013. godinu usvojila je Skupština Osječko-baranjske županije. Temeljem programskih obveza u realizaciji Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Zajednica tehničke kulture preuzela je brigu o domovima tehnike, pružanju stručne pomoći u osnivanju i radu udruga tehničke kulture te značajan dio programskih sadržaja u radu s mladima. Udrugama koje su udružene u Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije, a njih je 65, nastoji se pružiti svekolika pomoć i ostvariti programska suradnja, a naročito pomoći u radu putem pravodobnih informacija ili kroz zajedničke aktivnosti.

Proračunom Županije za javne potrebe u tehničkoj kulturi za 2013. godinu planirana su sredstva za materijalne troškove domova tehnike u Osijeku i Valpovu, za rad stručne službe, programske aktivnosti rada s mladima te natjecanja mladih tehničara i informatičara na našoj Županiji. Premda je zbog opće financijske situacije bila upitna realizacija svih zacrtanih programskih aktivnosti, u pravilu su sve obveze uspješno realizirane. Izvršena je prilagodba izvedenih programa prema raspoloživim sredstvima.

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je za potrebe realizacije Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, osim sredstava iz Proračuna Osječko-baranjske županije, ostvarila i prihode iz drugih izvora kao što su proračun Grada Osijeka, donacije i sredstva od vlastite djelatnosti.

1. MATERIJALNI TROŠKOVI

Objekti tehničke kulture

Nekoliko je objekata koje koristi tehnička kultura. Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije pojedini objekti dani su na uporabu i upravljanje Zajednici tehničke kulture Osječko-baranjske županije (Dom tehnike u Osijeku), Zajednici tehničke kulture Grada Osijeka (Dom ronilaca u Osijeku i zemljište na Ankin dvoru) i Zajednici tehničke kulture Valpovo (Dom tehnike u Valpovu). Zajednice tehničke kulture i udruge u Đakovu, Našicama i Belom Manastiru koriste prostore dobivene od lokalne zajednice. Sve navedene prostore koriste udruge tehničke kulture, a značajni korisnici su i centri tehničke kulture koji rade isključivo s mladima. Kvalitetno riješen prostor je polazište za daljnji intenzivni rad udruga i centara. Domovi tehnike su i sjedište tri zajednice tehničke kulture gradova i županije. Postojeći objekti uredno se održavaju, a zbog nedostatka sredstava za značajnije ulaganje u uređenje prostora, trenutno se ne koristi zemljište na Ankin dvoru u Osijeku i velika dvorana u Domu tehnike u Valpovu. Dosadašnji planovi da se navedeni prostori urede i iskoriste za neku od tehničkih aktivnosti nisu uspjeli.

Dom tehnike - Osijek

Najveći objekt je Dom tehnike u Osijeku koji svakodnevno radi u vremenu od 7,00 do 21,00 sat. U slučaju potreba, kada pojedine udruge održavaju svoje aktivnosti ili skupštine, radi se i nedjeljom. Centar tehničke kulture radi pretežno subotom i velik broj djece i odraslih koristi dobro opremljene kabinete za informatiku, video, modelarstvo, fotografiju, elektroniku, aviomodelarstvo, radiotehniku, automodelarstvo, strojarstvo i robotiku. Zajednički prostori koriste se za sastanke, predavanja i rad izvršnih tijela. Udruge ponajviše koriste dvoranu za održavanje predavanja, seminara, skupština i različitih drugih aktivnosti s većim brojem ljudi. Dvorana je opremljena audiovizualnim pomagalicama.

Dom tehnike je mjesto održavanja gradskih i županijskih natjecanja iz informatike i stručnog usavršavanja djece i odraslih. Cjeloživotno učenje je našlo svoju praktičnu primjenu upravo u Domu tehnike u kojem se tijekom godine održi velik broj stručnih predavanja i usavršavanja. Tijekom godine održana su 74 stručna predavanja iz strojarstva, informatike, inovatorstva, radiestezijske, poljoprivrede, građevinarstva, arhitekture, filmskog stvaralaštva i informatički tečajevi za starije osobe.

U Domu tehnike većina udruga tehničke kulture koristi i druge oblike pomoći kao što su fotokopiranja, internet te računovodstvene usluge (za 17 udruga). Sve usluge za udruge tehničke kulture su besplatne. Brojne udruge tehničke kulture raspoložu s vrlo malim sredstvima te im je ova pomoć značajna za opstanak i provođenje osnovnih programskih aktivnosti.

Ove godine, u cilju doprinosa energetske učinkovitosti zgrade, ugrađena su dvostruka vrata sa zapadne strane tako da je značajno smanjen prodor hladnog zraka.

Dom tehnike - Valpovo

Stručna služba Zajednice tehničke kulture Valpovo ima dva djelatnika (tajnik i administrator) i radi svakodnevno od 8,00 do 15,00 sati. Prostori za sastanke i kabinetski rad koriste se prema potrebama udruga u poslijepodnevним satima i vikendom. U uporabi su kabineti za modelarstvo, informatiku, astronomiju, elektroniku i robotiku. Osim kabineta, u Domu tehnike postoji i ured za tajnika i administratora te zajednički prostor za sastanak udruga. U Zajednicu tehničke kulture Valpovo udruženo je 10 udruga tehničke kulture s područja Valpova i Belišća. Za sve udruge tehničke kulture uporaba prostora u Domu tehnike je besplatna. Svi prostori koji se koriste su uredno održavani.

U Domu tehnike Valpovo u posljednjih nekoliko godina značajnu aktivnost provode mladi u Centru tehničke kulture Valpovo kroz različite aktivnosti iz područja astronomije, informatike, elektronike, robotike, foto i video tehnike.

Tijekom 2013. godine izvršena je uspješna sanacija pomoćne zgrade iza Doma tehnike kojoj je prijetilo urušavanje. Zgrada je srušena i prostor ograđen. I nadalje ostaje problem uređenja velike dvorane Doma tehnike Valpovo koja je devastirana tijekom Domovinskog rata. Do sada nisu uspjeli dogovori Županije s čelnicima Grada Valpova oko rješavanja uređivanja ovog prostora i osiguranja potrebnih sredstava. Kako u Valpovu nema dvorane za video i kino projekcije, a ni pogodnog prostora za foto izložbe ovaj bi prostor mogao imati višenamjensku primjenu.

Dom ronilaca - Osijek

Društvo za podvodne aktivnosti "Mursa" koristi prostor u Osijeku u Kapucinskoj ulici broj 22. U navedenom prostoru postoji klupski prostor, učionica i prostorija za liječnika. Klub se trudi priskrbiti donacije za neophodne radove kako bi se veći dio prostora doveo u uporabno stanje i kako bi se opremio.

2. UDRUGE TEHNIČKE KULTURE

Djelovanje udruga temelji se na Zakonu o tehničkoj kulturi, Zakonu o udrugama i Zakonu o sportu. To su udruge građana u kojima se zadovoljavaju specifični interesi pojedinaca iz područja tehničke kulture. Djelovanje udruga tehničke kulture na našem području ima dugu tradiciju. Udruge kao što su Aeroklub "Osijek" (osnovan 1926. godine), Auto-moto klub "Slavonac", Fotoklub Osijek (osnovan 1938. godine) i Motonautički klub "Drava" (osnovan 1946. godine) imaju tradiciju dužu od 60 godina.

U Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije udruženo je 70 udruga tehničke kulture s područja naše Županije. Navedene udruge imaju svoje predstavnike u Skupštini Zajednice, a putem izabраниh predstavnika sudjeluju u radu Izvršnog i Nadzornog odboru te aktivno sudjeluju u planiranju i realizaciji programa Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije.

Javne potrebe u tehničkoj kulturi financiraju se prema Kriterijima o načinu financiranja javnih potreba tehničke kulture, a koje je usvojila Skupština Osječko-baranjske županije. Oni se odnose na održavanje domova tehnike i organizaciju rada u njima. Programe udruga financijski prate gradovi i općine. Kao i proteklih nekoliko godina, tako i u 2013. godini, dio gradova u našoj Županiji nije usvojio Kriterije za financiranje javnih potreba u tehničkoj kulturi. Sredstva se izdvajaju pojedinačno. Dodijeljena sredstva za te namjene su bila nedostatna za stalni porast programskih interesa i aktivnosti brojnih udruga. Dio općina i gradova i dalje ne izdvaja sredstva za javne potrebe u tehničkoj kulturi.

Zajednice tehničke kulture i pojedini klubovi napravili su u posljednjih nekoliko godina pozitivan pomak u promidžbi svojih aktivnosti te doveli do stalnog povećanja zainteresiranosti mladih za pojedine tehničke aktivnosti. Na žalost one se ne mogu realizirati bez dodatnih sredstava. Upravo zbog toga smatramo da bi za pojedine aktivnosti, kao što je konstruktorstvo i robotika, na kojima se može okupiti veći broj mladih, trebao biti pojačan interes lokalne samouprave. Kroz niz godina pokazalo se da učenici uključeni u tehničke aktivnosti nemaju problema s ponašanjem, drogom i alkoholom. Učenici koji za hobi imaju neku od tehničkih aktivnosti nemaju potrebe za dodatnim dokazivanjem. Gotovo svi učenici iz ovih aktivnosti upisuju srednje tehničke škole.

Osječko-baranjska županija izdvaja mali dio sredstava za financiranje programa u tehničkoj kulturi i to samo za rad s mladima u centrima tehničke kulture. Zbog toga su sredstva koje Zajednica troši za rad s udrugama bila relativno mala, a jednim dijelom se izdvajaju iz vlastitih prihoda. Suradnja s udrugama realizirala se kroz redovne programske aktivnosti Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije. Kroz niz aktivnosti koje se provode u lokalnim sredinama Zajednica tehničke kulture sudjelovala je sa svojim ljudskim potencijalima i tehničkim resursima. Kroz različite programe Zajednica tehničke kulture prikupljena sredstva usmjerava na nabavku opreme i popunjavanje kabineta za informatiku, video, animaciju, elektroniku, automodelarstvo, maketarstvo i astronomiju. Dio kabineta ima vrlo dobru opremu, ali još uvijek su nedostatna sredstva za potpuno opremanje kabineta robotike i za filmsko stvaralaštvo. U 2013. godini Županija je nakon rebalansa izvršila opremanje filmske skupine s jednom novom kamerom.

Tijekom 2013. godine organizirane su aktivnosti kao što su 20. zimska škola informatike učenika srednjih škola Republike Hrvatske te naše Županije, programi 7. Zima u Domu tehnike i 10. Ljeto u Domu tehnike te organizacija iz preventive u promet pod nazivom "Sigurno do cilja" koja se održala do sada 13 puta. Isto tako pružena je značajna pomoć udrugama i klubovima u realizaciji njihovih programa. Zajednica je sudjelovala u programima Zajednice tehničke kulture Belog Manastira, Zajednice tehničke kulture Valpova, Centra tehničke kulture Čeminac i Vladislavci, Video kluba "Mursa" (11. Gastro film fest), Aero kluba "Osijek" (42. Zmajada i državno natjecanje), Društva pedagoga tehničke kulture (20. Lampioni u gradu) s ukupno oko 7.000 djece. U organizaciji Zajednice tehničke kulture i pojedinih klubova održano je još niz aktivnosti u kojima je naglašena međusobna suradnja.

Zajednica tehničke kulture Grada Belog Manastira

Zajednica okuplja 7 udruga tehničke kulture. Tijekom 2013. godine imala je niz aktivnosti. Organizirala je dvodnevnu manifestaciju "9. dani tehnike" na kojem su sve udruge prezentirale svoje programe i rezultate. Uz prezentacije vlastitih aktivnosti održana je izložba fotografija, projekcija filmova, izložba zrakoplovnih modela i zmajada. Uz Foto-kino klub Baranja film, Informatički klub Pitagoru, Udrugu inovatora Baranja, Društvo inženjera i tehničara Baranja, Centar tehničke kulture Čeminac i Društvo pedagoga tehničke kulture Beli Manastir sudjelovalo je nekoliko osnovnih škola te kao gosti Aeroklub Osijek, Radioklub Osijek i Video klub Mursa. Pomoć u provođenju programa pružili su Hrvatski filmski savez i Hrvatski fotosavez.

Zajednica kao organizator rada s djecom vodi brigu o zimskim radionicama i posebnu pažnju posvećuje radu s mladima kroz Ljetni kamp. U osmom Ljetnom kampu sudjelovalo je 45 učenika osnovnih i srednjih škola iz Baranje. Kamp je održan u razdoblju od 24. do 26. lipnja u Hotelu Patria u Belom Manastiru pod pokroviteljstvom Grada Belog Manastira. Učenici izvan Belog Manastira bili su smješteni u hotelu gdje su bile i radionice. Na raspolaganju su imali prostore za 7 radionica iz foto i video tehnike, radiogoniometrije, robotike, prometne kulture te zrakoplovno i raketno modelarstvo. Dio troškova financiran je i iz Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Osječko-baranjske županije.

Zajednica tehničke kulture Beli Manastir pružila je značajnu pomoć programima u Centru tehničke kulture u Čemincu, gdje je održana zmajada, državno natjecanje i jedno natjecanje Svjetskog kupa u zrakoplovnom modelarstvu. Pomoć je pružena informatičkom klubu oko projekta bežičnih mreža informatičkih tečajeva i astronomskom društvu u organiziranju natjecanja. S foto-kino klubom organizirano je niz radionica i izložbi fotografija te redovito prikazivanje filmskog programa u Mikro kinu s programom kratkih igranih i dokumentarnih filmova.

Zajednica tehničke kulture Grada Našica

U Zajednicu su udružene četiri udruge tehničke kulture (Aeroklub, fotoklub, radioklub i autoklub). Najveće aktivnosti održavaju radioamateri i zrakoplovci koji sudjeluju na različitim natjecanjima u vlastitoj organizaciji ili i na lokalnim i državnim natjecanjima. S obzirom na vrlo skromna sredstva za rad, uspjesi su znatno veći. Trenutno su smješteni u podrumu dvorca Pejačević. Fotoklub je organizirao nekoliko izložbi, a Aero klub "Delta krila" ima stalne demonstracije i natjecanja iz svog programa. Auto moto klub, koji ima svoje vlastite prostore i poligon, organizirao je natjecanje iz prometa.

Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka

U ovoj Zajednici djeluje 28 udruga tehničke kulture koje djeluju na području Grada Osijeka. Velik je broj aktivnosti od aero, ronilačkih, radio, foto, video, auto-moto pa do inženjerskih udruga. Specifičnost u ovoj Zajednici su inženjerske udruge koje jedino u Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji djeluju u suradnji sa zajednicama tehničke kulture. Udruge su samostalne i realiziraju velik broj različitih programskih aktivnosti. Nekoliko tisuća članova dio svog slobodnog vremena posvećuje raznolikim aktivnostima. Posebno značajne aktivnosti su u radu s mladima kroz Centar tehničke kulture Osijek. U dosadašnjem radu, a koji se oslanja na kontinuirani i stručni rad, Centar je sa svojih

deset djelatnosti (automodelarstvo, informatika, elektronika, robotika, foto-video tehnika, maketarstvo, astronomija, videoanimacija te konstruktorstvo i modelarstvo) tijekom godine obrazovao više od 238 učenika. Ovdje nisu evidentirani učenici koji su prolazili tečajeve u video, foto, ronilačkom, radio i aero klubu. Kroz klubove učenici su se pripremali za klupska, kao i za natjecanja u organizaciji škola. Posebno značajni su i novi programi rada s najmlađima u osječkim vrtićima, ali su zbog nedostatka sredstava ukinuti u novoj školskoj godini. Tijekom godine organizirano je i nekoliko jednodnevnih radionica.

Zajednica tehničke kulture Valpovo

Ova Zajednica ima dugu tradiciju već više od 60 godina. Trenutno okuplja 10 udruga tehničke kulture s preko 1000 članova. U 2013. godini imali su niz aktivnosti, a najznačajniji je rad s mladima kroz Centar tehničke kulture. Tijekom godine održano je nekoliko velikih akcija s mladima kao što su: Zima u domu tehnike, zmajada u Valpovu, zmajada u Belišću, državno natjecanje aviomodelara, nekoliko izložbi fotografija te sudjelovanje na međunarodnim izložbama fotografija u inozemstvu.

U suradnji s Foto klubom Valpovo realizirano je nekoliko vrlo uspješnih izložbi kao što su: Foto-etno radionica "Velika subota" u Zelčinu, izložba starih fotografija povodom Dana knjige u Valpovu, izložba na temu "Priroda" u Valpovu, izložba fotografija na Ljetu Valpovačkom, izložba o staroj arhitekturi u Belišću, etno radionica u Krapju te fotoradionica u Mohaču, gdje su snimani Bušari. Članovi su uspješno sudjelovali na izložbama u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza.

Uspješna suradnja ostvarena je s Hrvatskim fotosavezom, knjižnicom, Muzejom Valpovštine, Zajednicom tehničke kulture Belog Manastira i Osječko-baranjske županije te s izviđačima Hrvatske.

Osim navedenih aktivnosti Zajednica uredno vodi brigu o Domu tehnike u Valpovu te je tijekom godine poduzela niz mjera radi usklađivanja zgrade i opreme sa Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o zaštiti od požara i Zakonom o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama. Pomoćna zgrada u dvorištu Doma tehnike se urušavala i bila je prijetnja za prolaznike te je obavljen zahvat rušenja. Županija je odradila zakonske i tehničke poslove. Zajednica je izvršila i opremanje za pojedine aktivnosti u skladu s vlastitim mogućnostima.

Zajednica je za 2013. godinu dobila Državnu nagradu za tehničku kulturu "Faust Vrančić".

3. RAD SKUPŠTINE I NJENIH TIJELA

Treća redovna Skupština Zajednice održana je 23. travnja 2013. godine u dvorani Doma tehnike. Bilo je pozvano 71 zastupnika a odazvalo se 58. Tijekom rada usvojili su izvješće o radu i financijsko izvješće za 2012. te Program rada i financijski plan za 2013. godinu. Zastupnici su iskazali zadovoljstvo sa dosadašnjom suradnjom sa Zajednicom te je iskazana želja i za zajedničkim prezentacijama postignuća i u drugim sredinama. Uočeno je da sve više udruga prati rad Zajednice na internetskoj stranici **www.tehnika-osijek.hr**.

Tijekom 2013. godine Izvršni odbor je održao četiri sjednice i razmatrao je 36 točaka dnevnog reda. Na dnevnom redu našla su se aktualna pitanja o načinu rada, kako poboljšati suradnju s udrugama, realizaciji programa i perspektivama razvoja tehničke kulture u našoj Županiji. Izrada programa temeljila se na visini prikupljenih sredstava i brizi o njihovoj racionalnoj potrošnji. Isto tako pokušalo se s nekoliko samostalnih projekata i u suradnji s udrugama doći do europskih sredstava. Na žalost u ovoj godini nije prihvaćen ni jedan od ponuđenih projekata.

U realizaciji programa prednost je dana programima za mlade. Tijekom analiza i rasprava Izvršni odbor je ukazao na zabrinjavajuće stanje i problematiku tehničke kulture u pojedinim gradovima i općinama. Bilo je vidljivo da gotovo sve udruge imaju financijske probleme i da je lokalna samouprava nesklona analizi ponuđenih programa, već se sredstva određuju prema prethodnim godinama. Ako udruge žele privući mlade moraju ponuditi atraktivne programe koji zahtijevaju i kvalitetniju opremu.

Realizacija usvojenih planova i programa rada Zajednice temeljne su odrednice rada i djelovanja i ove godine. Bez malo većih programskih sredstava, poticanje kontinuiranog obrazovanja mladih odvija se otežano. Naime, pojedina predavanja moguće je odraditi na volonterskoj osnovi, ali kontinuirani rad zahtijeva dobru opremu i stalne kvalitetne voditelje. Grad Osijek, Valpovo i Beli Manastir financijski podupiru rad centara tehničke kulture kroz programe gradskih zajednica tehničke kulture, a u manjim sredinama je broj programa puno manji.

3.1. Priznanja tehničke kulture

Na kraju godine za uspješne rezultate rada i promicanje tehničke kulture podijeljena su zaslužena priznanja pojedincima i klubovima s područja naše Županije. **Povelja** Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije dodjeljuje se istaknutim pojedincima koji su svojim stručnim i društvenim djelovanjem u dužem vremenskom razdoblju ostvarili značajne rezultate na razvitku tehničke kulture te na promicanju njenog položaja i ugleda. Povelju Zajednice su dobili:

1. Miroslav Adam - Fotoklub Osijek,
2. Jerko Jukić - Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek,
3. Dragan Milec - ZTK Valpovo - Belišće.

Plaketa Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije dodjeljuje se za značajan doprinos u razvoju i promicanju tehničke kulture, a na temelju postignutih rezultata i doprinosa razvoju tehničke kulture posebice u posljednjoj godini. Plakete su dobili:

1. Josip Bordi - Društvo inovatora Osijek,
2. Hrvoje Brod - Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek,
3. Filip Glogoški - Aeroklub Osijek,
4. Draženka Gurtzmirtl - Društvo agronoma Osijek,
5. Zdenko Lupinski - Auto-moto klub "Slavonac" Osijek,
6. Mirko Mesić - Centar tehničke kulture Osijek,
7. prof. dr. sc. Vladimir Sigmund - Društvo građevinskih inženjera Osijek,
8. dr Boris Sontacchi - Fotoklub Osijek,
9. Društvo kemičara i tehnologa Belišće,
10. Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek.

Navedena priznanja dodijeljena su na svečanosti 30. prosinca 2013. godine u dvorani Doma tehnike.

Zaslužne udruge i pojedinci su na prijedlog Zajednice u proteklih 10 godina bili predlagani za Državnu nagradu za tehničku kulturu "Faust Vrančić". Do sada je više udruga i pojedinaca dobilo tu prestižnu godišnju nagradu, a jedan član je dobio nagradu za životno djelo. Za 2013. godinu nagradu su dobili:

1. Ivan Baćani - Državna nagrada Faust Vrančić za životno djelo, Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije,
2. Mirko Mesić - Državna nagrada Faust Vrančić - godišnja nagrada, Centar tehničke kulture Osijek i Elektrotehnička i prometna škola Osijek,
3. Deže Kučera - Državna nagrada Faust Vrančić - godišnja nagrada, Zajednica tehničke kulture Beli Manastir,
4. Zajednica tehničke kulture Valpovo-Belišće - Državna nagrada Faust Vrančić - za udruge.

Ako se ima u vidu da se za životno djelo dodjeljuje 1 nagrada, da godišnjih nagrada ima 10 i 5 nagrada za udruge tada je vidljivo da je od ukupnih nagrada 25% došlo u našu Županiju i svrstalo nas u najuspješnije županije. Na dobivenim nagradama zahvalio se i gospodin Župan na prijemu organiziranim u čast dobitnika nagrada.

4. STRUČNA SLUŽBA ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE

U stručnoj službi Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije radi 11 djelatnika. Služba opslužuje normalan rad Doma tehnike u Osijeku i Valpovu, realizira dio programskih aktivnosti, vodi brigu o radu, opremi i održavanju opreme centara tehničke kulture, Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka, Zajednice tehničke kulture Valpovo - Belišće te financijsko-knjigovodstvene poslove za ukupno 17 udruga. Pomoćne službe održavale su zgradu urednom i vršile su redovito održavanje i brigu o energetske učinkovitosti u zgradama. U tu svrhu ugrađena su i dvostruka vrata na zgradi Doma tehnike u Osijeku. Svake godine vrši se bojanje dijela prostorija.

Sredstva za rad 8 djelatnika u Osijeku i 2 djelatnika u Valpovu osigurava Osječko-baranjska županija kroz programe javnih potreba, a troškove za voditelja Centra tehničke kulture Osijek pokriva Grad Osijek. Plaće djelatnika utvrđuju se na temelju koeficijenata utvrđenih od nadležnog tijela uprave Županije, ali se osnovica nije usklađivala već 5 godina.

Stručna služba je u potpunosti obavila sve planirane poslove, kao i izvanredne poslove koji su se javljali tijekom godine. U tijeku godine zbog odlaska u mirovinu promijenjeno je dvoje djelatnika. Otišla je jedna djelatnica i voditelj Centra tehničke kulture Osijek. Djelatnici su dobili Zakonom predviđene i financijskim planom predviđene otpremnine. Za voditelja Centra sredstva su dobivena od Grada Osijeka.

5. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Rad s mladima je svake godine najznačajniji dio programskih aktivnosti. Cilj je da se mladi upoznaju s različitim tehničkim aktivnostima kako bi se opredijelili za korištenje svog slobodnog vremena. Već niz godina poznata je činjenica da učenici koji se bave tehničkim aktivnostima nemaju problema s poremećajem u ponašanju, alkoholizmom ili drogom te se ovakav rad može smatrati i preventivnim u odnosu na navedene probleme mladih. Aktivnosti kojima se učenici bave okupiraju njihovo slobodno vrijeme i bitno djeluju na njihovo samopouzdanje. S druge strane neke od tih aktivnosti imaju i obilježje profesionalne orijentacije, a time i bitan utjecaj na stručni razvoj učenika. U novije vrijeme, kada je manje učenika koji žele tehnička zanimanja jako je bitno razvijati interes upravo za ta područja.

Zbog velike važnosti u izboru aktivnosti za slobodno vrijeme Zajednica se trudi ponuditi dobre programe, osposobljene voditelje i dobru organizaciju rada. Tada i mladi postaju zainteresirani za rad u različitim područjima tehnike. Osim navedenih aktivnosti u suradnji sa stručnim udrugama održavani su seminari za voditelje, seminari za učitelje, Zimska škola informatike, pružena je pomoć mladim inovatorima i organizirana su različita stručna predavanja i natjecanja.

5.1. Centri tehničke kulture

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije tijekom 2013. godine je provela niz planiranih aktivnosti. Potražnja za suvremenim sredstvima za rad usklađivana je s financijskim mogućnostima, ali se nedostatak sredstava djelomično odrazio na rad u gotovo svim centrima tehničke kulture.

Specifičnost organizacije rada s mladima u našoj Županiji je njihova organizacija kroz centre tehničke kulture koji koriste opremu i materijalne resurse Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije te prostorne uvjete koje im pružaju domovi tehnike i osnovne škole. Ovdje se mora navesti izuzetno dobra suradnja s Upravnim odjelom za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije i Gradom Osijekom. Dobivena je suglasnost za otvaranje centara pri osnovnim i srednjim školama. Na taj način se Zajednica našla u vrlo povoljnom položaju te je bila u mogućnosti ponuditi školama veći broj aktivnosti. Na žalost zbog nedostatka sredstava za voditelje, rad u centrima s mladima se smanjuje, a dio tih aktivnosti koordinira se i ostvaruje u suradnji s udrugama (Aeroklub "Osijek", Radioklub "Osijek" i Video klub "Mursa"). Drugi problem koji smanjuje ove aktivnosti je stav Agencije za odgoj i obrazovanje koji gotovo da onemogućuje učenicima iz izvanškolskog programa da se natječu u tehničkom stvaralaštvu mladih, čime se gubi dio interesa za tehnička područja izvan škole.

Centar tehničke kulture Osijek

Centar tehničke kulture Osijek smješten je u Domu tehnike u Osijeku i samostalan je organizacijski oblik. Centar radi na obrazovanju učenika osnovnih i srednjih škola. Rezultati temeljitih priprema i oglašavanja rada Centra u školama je upis velikog broja učenika. U Centru je okupljeno 238 učenika od prvog razreda osnovne škole do srednjoškolaca, čiji se rad odvijao u 16 skupina. Najveći broj učenika je iz područja robotike i konstruktorstva, ali su dobro zastupljeni maketarstvo, informatika, elektronika, foto-video tehnika, automodelarstvo, animirani film i astronomi. Učenici zainteresirani za rad u pojedinim skupinama, a koje nije uputila škola, participiraju u dijelu troškova. Sve je izraženija nemogućnost roditelja da odvoje sredstava za ovu svrhu. Dio učenika je zbog toga ispao iz sustava. Rad darovitih ili učenika s teškoćama je u cijelosti besplatan.

Organizaciju rada provodi voditelj Centra. Za troškove programa i voditelja sredstva se osiguravaju u Proračunu Grada Osijeka. Programski ciljevi se ostvaruju kontinuirano. U dosadašnjem radu bilo je dosta uspjeha, a što je vidljivo i iz rezultata na smotrama i natjecanjima.

Centar tehničke kulture Valpovo

Centar je ostvario programe iz fototehnike, modelarstva, astronomije, elektronike, robotike i informatike. Rad se odvijao u 8 skupina s oko 98 učenika. Organizirani su tečajevi iz fototehnike, modelarskog-maketarstva, astronomije, elektronike-robotike, informatike, prometne, raketne i radiotehnike. Brigu o organizaciji rada provodi Zajednica tehničke kulture Grada Valpova. U suradnji s Radio klubom Belišće organiziran je rad s djecom iz radio-tehnike u Osnovnoj školi Ivana Kukuljevića Belišće. Zajednica je organizirala i dva tečaja u Dječjem selu Ladimirevci.

Područje fotografije jedno je od najzastupljenijih u programu ZTK Valpovo. Zima u tehnici okupila je 48 učenika u 5 radionica. Mladi zrakoplovci sudjelovali su na natjecanju u Čemincu, Osijeku i Valpovu. Učenici Centra tehničke kulture Valpovo uspješno su sudjelovali na Županijskom natjecanju tehničkog stvaralaštava mladih.

Financiranje programa se provodi jednim dijelom iz proračuna Grada Valpova i Grada Belišća, a drugim dijelom iz sredstava članarine.

Centar tehničke kulture Čeminac

Centar je samostalna udruga koja tijekom godine ima vrlo šaroliki program. Tijekom godine kontinuirano rade četiri skupine mladih, a među najaktivnijima su zrakoplovni modelari koji imaju i najviše uspjeha u dosadašnjem radu. Ujedno su bili i domaćini natjecanja za europski i svjetski kup zrakoplovnih modela. Velik interes u Čemincu pokazan je i za održavanje zmajade koja se već nekoliko godina uspješno održava pod pokroviteljstvom Općine Čeminac. Ova udruga specifična je i po tome što je vode roditelji, a sve aktivnosti vezane su za djecu. Već nekoliko godina njihovi učenici sudjeluju i na natjecanjima mladih tehničara.

Centar tehničke kulture Vladislavci

Jedna je od mladih udruga koja nastoji pokrenuti tehničke aktivnosti u Vladislavcima. Održano je nekoliko tečajeva iz zrakoplovnog modelarstva, konstruktorstva i informatike te su učenici sudjelovali na natjecanjima iz zrakoplovnog modelarstva. Za sada tečajevi nisu kontinuirani, ali se očekuje pomoć Općine kako bi ove aktivnosti dobile trajni karakter.

Centar tehničke kulture Našice

Ovaj centar djeluje u okviru Zajednice tehničke kulture te je ove godine održao tečajeve iz radio i zrakoplovne tehnike te iz elektronike. Okupio je pedesetak učenika koji su dobili nova znanja iz ovog područja. Velik problem je nedostatak opreme te je županijska Zajednica pomogla s desetak konstruktorskih kutija da se pokrene i ovo područje rada.

5.2. Seminari za darovite učenike

Seminari za darovite učenike predviđeni su kao pomoć učenicima koji pokazuju povećanu zainteresiranost za područja koja su u sustavu natjecanja.

Zajednica je i ove školske godine organizirala stručnu pripremu učenika za županijska natjecanja mladih tehničara.

5.3. Osposobljavanje voditelja

Stalan napredak tehnologije traži od svih koji obrazuju mlade kontinuirano i cjeloživotno obrazovanje. Budući da je Zajednici stalo da ima kvalitetne voditelje nastoji se putem škola, Društva pedagoga tehničke kulture i vlastitim sredstvima pomoći voditeljima da sudjeluju na stručnim seminarima. Nastoji se organizirati seminare na razini države koji bi rezultirali pedagoško-psihološkim licencama za voditelje rada s djecom.

5.4. Projekti osposobljavanja građana

U okviru cjeloživotnog obrazovanja Zajednica je u suradnji s Informatičkom školom "Tema", koja je nažalost u postupku likvidacije kao Ustanova za informatičko obrazovanje, organizirala informatičko obrazovanje najstarijih te su održana dva tečaja za umirovljenike. Programi su od 40 sati i obuhvaćaju osnove rada s računalima, pisanje teksta i rad na Internetu. Niz pohvala građana treće dobi bio je poticaj da se navedeni tečajevi redovito održavaju. Premda su cijene na razini pokrivanja troškova, jedan dio umirovljenika zbog financijskih problema odustaje i zbog toga.

5.5. Smotre i natjecanja

Informatika

Zajednica tehničke kulture u suradnji s Povjerenstvom za natjecanja iz informatike nositelj je priprema za Županijska natjecanja i smotru radova učenika osnovnih i srednjih škola. Natjecanje je održano u Domu tehnike i III.gimnaziji Osijek. Na školskom natjecanju sudjelovalo je 319 učenika, a za županijsko natjecanje je prijavljeno ukupno 113 učenika osnovnih škola i 68 učenika srednjih škola. Najveći broj učenika bio je iz Osijeka, ali su brojni bili i učenici iz Valpova, Đakova, Belog Manastira i Našica. Za ovogodišnje natjecanje može se konstatirati da je sve manje natjecatelja iz područja programiranja i izrade softverskih radova, a što je zapravo napredni dio informatike. Sve je više natjecatelja iz školskog gradiva iz informatike, a za što je potrebno poznavati niz prosječnih informacija iz ovog područja.

Najbolji učenici, njih 9, su u pratnji tri mentora sudjelovali na državnom natjecanju.

Tehničko stvaralaštvo mladih

Natjecanje mladih tehničara je na zahtjev Agencije za odgoj i obrazovanje prešlo u nadležnost škola te je kao i prethodnih godina održano u Osnovnoj školi Jagode Truhelke u Osijeku. Na natjecanju su sudjelovali učenici osnovnih i srednjih škola iz naše Županije te iz izvannastavnih programa učenici Centra tehničke kulture iz Osijeka i Valpova. Zajednica je dala tehničku pomoć u opremi i materijalu za natjecanja. Isto tako sudjelovala je s određenim brojem radova na Izložbi radova, ali je vidljiva tendencija da se izvanškolske aktivnosti odvoje od školskih, te se pravila mijenjaju svake godine.

Filmsko stvaralaštvo

Ove godine na 51. reviji hrvatskog filmskog i videostvaralašta djece i mladeži, a koja je održana u Kutini, iz naše Županije sudjelovala su 3 učenika s dva animirana filma. U posljednjih nekoliko godina ostvarena je suradnja s Video klubom "Mursa" i nekoliko osnovnih škola iz Osijeka. Zajedničkim aktivnostima značajno je podignuta kvaliteta uradaka i omogućena brža realizacija filmskih projekata.

Na 18. filmskoj reviji mladeži koja je održana u Karlovcu sudjelovala je jedna učenica s animiranim filmom.

5.6. Zimska škola informatike

Organizirana je 20. Zimska škola informatike za učenike srednjih škola, a pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske županije i Hrvatske zajednice tehničke kulture. Organizatori su, kao i do sada, bili Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije i III. gimnazija Osijek, u suradnji s Informatičkim klubom Osijek. Škola je održana u vremenu od 2. do 5. siječnja 2013. godine. Iz šest škola ovogodišnju Zimsku školu započelo je čak 35 učenika. Osim učenika iz osječkih škola prisutni su bili i učenici iz Đakova, Čepina, Koške, Josipovca, Grabovca, Tenje i Vukovara. Program je realiziran u tri tematske radionice (algoritmi, internet i zaštita intelektualnog vlasništva). Predavanja su bila i prije i poslije podne tijekom pet radnih dana. Za sve sudionike bilo je više predavanja o novitetima iz područja informatike. Ove godine svi predavači su bili iz Osijeka. Posebnu pažnju privukla su pojedinačna predavanja o temama vezanim za plasman intelektualnog vlasništva.

Polaznici su izrazili niz pohvala za organizaciju i realizaciju programa. Materijalne i programske troškove Zimske škole osigurala je Osječko-baranjska županija kroz Program javnih potreba u tehničkoj kulturi.

5.7. Inventivni rad

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je i ove godine, u okviru svojih mogućnosti, pomogla u realizaciji programa inovatora. Ostvarena je suradnja s mladim inovatorima iz Centra tehničke kulture koji su svoje radove izlagali na izložbama inovacija u Iloku i Zagrebu te ostvarila nekoliko značajnih rezultata.

5.8. Zajednički programi

5.8.1. Zima u Domu tehnike

Zajednica tehničke kulture, u suradnji s većim udrugama, organizirala je program pod nazivom 7. Zima u Domu tehnike. Program je namijenjen učenicima početnicima da kroz igru i zabavu savladaju osnove iz pojedinih područja. Ove godine organizirane su radionice iz konstruktorstva, raketnog modelarstva, animacije, zrakoplovnog modelarstva, robotike, radiotehnike i fototehnike. Za realizaciju ovog programa Zajednica je osigurala prostorne i tehničke uvjete, a klubovi su osigurali stručne voditelje. Tijekom pet radnih dana učenici su odradili 20 sati programa. U radu je sudjelovalo 96 učenika koji su na kraju prezentirali svoje uratke. Završnoj svečanosti i podjeli uvjerenja o radu u pojedinim aktivnostima sudjelovao je i predsjednik Hrvatske zajednice tehničke kulture dr.sc. Ante Markotić.

5.8.2. Ljeto u Domu tehnike

Ljeto u Domu tehnike u Osijeku pomalo postaje tradicija. Ove godine po deseti put učenici su imali prilike raditi u osam različitih radionica, premda je ljeto vrijeme kada su učenici bez obveza, ali imaju vremena i volje da prihvate osmišljene programe. Upravo zbog toga Zajednica nastoji realizirati program Ljeto u Domu tehnike. Program obuhvaća osam različitih aktivnosti kroz osam tjedana rada. Svaki tjedan druga aktivnost s onima koji pokazuju interes za pojedine grane tehnike. Program učenja koji se odvija kroz igru sličan je onome koji se organizira zimi. U ovom programu Zajednica je osigurala prostorne i tehničke uvjete za realizaciju programa tijekom cijelog ljeta.

Program od 20 sati obuhvaća različite tehničke aktivnosti koji traju po pet radnih dana sa po četiri školska sata. Svaki tjedan realiziran je program iz različitih područja kao što su astronomija, robotika, automodelarstvo, informatika, elektronika, animirani film, graditeljstvo i maketari. U svim programima sudjelovalo je preko 110 učenika.

5.8.3. Sigurno do cilja

U cilju preventivnih aktivnosti iz prometa Zajednica je po šesti put inicirala akciju "Sigurno do cilja". Akcija je održana 2. rujna 2013. godine u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Grada Osijeka i Automodelarskim klubom "Osijek". Budući se radi o prvom školskom danu nastojalo se vozače upozoriti na povećan broj učenika, prvenstveno prvoškolaca, na prometnicama, a učenike podsjetiti na neophodan oprez u prometu. Uz prisustvo novinara iz tiskovina, radija i televizije održano je natjecanje učenika trećih i četvrtih razreda u spretnosti vožnje daljinski upravljanim modelima. Cilj natjecanja je bio sigurno, a ne brzo doći do cilja. Najbolji su osvojili prigodne nagrade koje su pripremile Zajednica tehničke kulture i HAK. Promotivne aktivnosti održali su i predstavnici Odjela za prevencije Policijske uprave Osječko-baranjske županije.

5.8.4. Gastro film fest

Ove godine održan je 11. filmski festival na temu gastronomije. Interes autora za ovaj festival stalno se povećava, kao i kvaliteta filmova na njemu. Od samog početka Festival je imao vrlo cijenjeni žiri koji je davao značaj ovom Festivalu. Festival su realizirali Video klub "Mursa" u suradnji s Turističkom zajednicom Grada Osijeka. Presentacija filmova održana je u ljetnom kinu u dvorištu Doma tehnike gdje je bilo postavljeno 120 stolica i oprema za projekciju filmova. Sudjelovali su autori iz Zagreba, Požege, Bjelovara, Rijeke, Belog Manastira, Slavenskog Broda, Zaprešića, Pule i Varaždina. Ove godine nagrade i diplome podijelio je Prosudbeni žiri u sastavu: dr.sc. Damir Tomić - autor iz Đakova, predsjednik, Davor Šišmarović - novinar i scenarist iz Zagreba i Vedran Hrpka - filmski snimatelj iz Osijeka. Zajednica je kroz tehničku i kadrovsku pomoć pružila značajnu potporu u realizaciji ovog festivala.

5.8.5. Lampioni u gradu

Akcija "Lampioni u gradu" održava se povodom Dana Grada Osijeka, a ove je godine održana 20. put. Ova aktivnost postala je tradicija kojom učenici osnovnih škola daju svoj doprinos za Dan grada Osijeka. Zajednica se od samih početaka pridružila ovoj akciji u kojoj pruža stručnu, kadrovsku i tehničku pomoć Turističkoj zajednici i Društvu pedagoga tehničke kulture Osijek. Zajednica je osigurala podjelu materijala po školama te je postavila izložbu u predvorju Arheološkog muzeja, gdje je bilo i svečano otvaranje. Ovogodišnja izložba okupila je oko 207 učenika i njihovi su uradci više od mjesec dana bili izloženi. Svi učenici dobili su poklone za sudjelovanje, a najbolje učenike je nagradio Grad Osijek, Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek te zajednice tehničke kulture Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije.

5.9. Međunarodna suradnja

Programi međunarodne suradnje nisu unaprijed planirani i dogovaraju se tijekom godine prema postojećim potrebama. Ako nema aktivnosti Zajednice na tom području sredstva se dodjeljuju nekoj od udruga. Ove je godine financijska pomoć dodijeljena članovima Aerokluba "Osijek", koji su iz aviomodelarstva sudjelovali na Europskom prvenstvu.

6. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2013. GODINU

PRIHODI

	IZVOR PRIHODA	Plan	Realizacija	% realizacije
1.	Osječko-baranjska županija - program javnih potreba u tehničkoj kulturi	978.000,00	978.000,00	100,00
2.	Osječko-baranjska županija - namjenska sredstva (natjecanja + program)	13.000,00	5.161,38	39,70
3.	Vlastita djelatnost	12.000,00	3.975,30	33,13
4.	Grad Osijek - Centar tehničke kulture	243.000,00	244.434,00	100,59
5.	Projekti rada s djecom i odraslima	0	0	0
6.	Donacije i ostali prihodi	5.000,00	1.500,00	30,00
	Ukupni prihod u 2013. godini	1.251.000,0	1.233.070,68	98,57

RASHODI

	Programske aktivnosti	2012.		2013.	
		Ukupno	Županija	Ukupno	Županija
1.	Materijalni troškovi objekata tehničke kulture	215.731,70	129.998,00	229.755,84	129.798,00
	1.1. Kapitalna ulaganja	28.035,34	23.120,00	11.750,00	12.120,00
2.	Rad s udrugama tehničke kulture	600,00		2.740,00	0
3.	Rad Skupštine zajednice tehničke kulture OBŽ				
	3.1. Rad skupštine i njenih tijela	21.717,74		13.206,13	0
4.	Stručna služba	878.624,17	777.882,00	899.995,83	779.082,00
	Otpremnina za 2 djelatnika (grad+županija)	14.868,05	15.000,00	30.652,17	15.000,00
5.	Programski troškovi				
	5.1. Centri tehničke kulture	33.809,51	20.000,00	44.489,95	38.000,00
	5.2. Seminari za darovite učenike	2.199,20	2.000,00	734,00	2.000,00
	5.3. Osposobljavanje voditelja	1.330,00	2.000,00	890,00	2.000,00
	5.4. Projekt - informatičko obrazovanje	24.817,74		0	0
	5.5. Smotre i natjecanja	5.451,73		5.684,55	0
	5.6. Inventivni rad	3.075,76		1.899,93	0
	5.7. Zajednički programi	3.205,30		15.081,49	0
	5.8. Međugradska i međunarodna suradnja	2.000,00		0	
	Ukupno	1.235.466,24	970.000,00	1.256.879,89	978.000,00

Financijski rezultat

Ukupni prihodi u 2013	1.233.070,68 kuna
Ukupni rashodi u 2013.	1.256.879,89 kuna
Ukupan manjak u 2013.	23.809,21 kuna
Preneseni višak iz 2012.	102.982,99 kuna
Ukupno raspoloživ višak prihoda	79.173,78 kuna

7. ZAKLJUČAK

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi Osječko-baranjske županije za 2013. godinu jasno je definirao što se financira. Taj Program u potpunosti je realiziran kroz program Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, centre tehničke kulture i pojedine udruge. Ostvareni su značajni rezultati u radu s mladima i suradnji s drugim udrugama i savezima. Program rada prilagođen je postojećim sredstvima i nastojalo se s njima realizirati što više. Vrlo uspješno je nastavljen rad s mladima kroz centre tehničke kulture te ljetne i zimske programe. Financijska sredstva su trošena ovisno o prihodima i programima te je na kraju godine rashod bio tek malo veći od prihoda, a što je smanjilo visinu prenesenih sredstava koja se koriste početkom godine. Ova razlika nastala je značajnim povećanjem troškova grijanja. Mjesečna izvješća o radu i potrošnji sredstava uredno su dostavljana Upravnom odjelu za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulture Osječko-baranjske županije. Aktivnosti Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije mediji su uspješno pratili i informirali građane o gotovo svim aktivnostima na području tehničke kulture. Dobivene četiri Državne nagrade "Faust Vrančić" za 2013. godinu su potvrda o uspješnosti rada i dobroj organizaciji velikog broja volontera koji svoje slobodno vrijeme troše u klubovima ili u radu s mladima.

**PRIKAZ REALIZACIJE PROGRAMA JAVNIH POTREBA
U TEHNIČKOJ KULTURI PO GRADOVIMA
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2013. GODINE**

GRAD OSIJEK

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Troškovi Doma tehnike	124.000,00	124.000,00
Centar tehničke kulture	137.350,00	137.350,00
Plaća voditelja Centra tehničke kulture	105.000,00	105.000,00
Udruge tehničke kulture	170.650,00	170.650,00
Natjecanja tehničkog stvaralaštva	500,00	500,00
Međunarodna suradnja	2.000,00	2.000,00
Troškovi Doma ronilaca	8.000,00	8.000,00
Godišnja priznanja tehnike	500,00	500,00
Rad skupštine i izvršnog odbora	22.000,00	22.000,00
Ukupno:	570.000,00	570.000,00

Grad Osijek je u 2013. godini izdvojio isti iznos sredstava kao i u 2012. godini.

Iz tablice je vidljiva namjena sredstava. Najviše je utrošeno za udruge tehničke kulture, koje nisu pojedinačno navedene, troškove Doma tehnike te Centar tehničke kulture.

GRAD BELIŠĆE

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio klub Belišće	4.500,00	4.500,00
Portal Alfa Belišće - udruga za kreativni razvoj	4.000,00	4.000,00
Zajednica tehničke kulture Valpovo - Belišće	27.000,00	27.000,00
Udruga računovođa i financijskih djelatnika	2.000,00	2.000,00
Moto klub "2 grada"	1.000,00	1.000,00
Auto-klub Valpovo	2.500,00	2.500,00
Ukupno:	41.000,00	41.000,00

Grad Belišće je u svom Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2013. godini izdvojio nešto veća sredstva u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojio 31.000,00 kuna. Sredstva su utrošena za rad udruga tehničke kulture.

GRAD BELI MANASTIR

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Grada Belog Manastira	40.500,00	40.500,00
Ukupno:	40.500,00	40.500,00

Grad Beli Manastir je u svom Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2013. godini sufinancirao tehničku kulturu u nešto manjem iznosu u odnosu na 2012. kada je izdvojeno 49.000,00 kuna. Sredstva su u cijelosti utrošena za Zajednicu tehničke kulture Grada Belog Manastira.

GRAD DONJI MIHOLJAC

Grad Donji Miholjac u 2013. godini nije izdvojio sredstva za djelatnost tehničke kulture za razliku od 2012. godine kada je izdvojio 3.000,00 kuna.

GRAD ĐAKOVO

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio klub "Đakovo"	18.000,00	13.600,00
Foto-kino klub "Đakovo"	45.000,00	33.000,00
Đakovačka bežična mreža DJWireless	18.000,00	12.000,00
Društvo pedagoga tehničke kulture Slavonije	13.500,00	8.000,00
Ostali troškovi udruga	65.500,00	63.842,25
Ukupno	160.000,00	130.442,25

Grad Đakovo je u 2013. godini za tehničku kulturu izdvojio veća sredstva u odnosu na 2012. kada je izdvojio 54.410,00 kuna. Sufinanciran je rad udruga tehničke kulture. Udrugama je sufinancirana redovna djelatnost te nabavka opreme. Ostalim sredstvima je sufinancirano Astronomsko društvo "Orion", Udruga "Đakovo danas", Udruga "Etno media" Đakovo, Udruga Elco I. Kočiš Đakovo i Bežična mreža EBSW Đakovo.

GRAD NAŠICE

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Grada Našica	3.180,00	3.180,00
Radio klub "Našice"	7.948,00	7.948,00
Aero klub "Delta krila" Našice	7.680,00	7.680,00
Foto video klub Našice	2.300,00	2.300,00
Fotoklub mladeži Crvenog križa Našice	1.924,00	1.924,00
Oldtimer klub Našice	9.848,00	9.848,00
Fotoklub Zoom	2.500,00	2.500,00
Oldtimer klub "Peti kotač" Brezik Našički	1.500,00	1.500,00
Ostali troškovi	3.500,00	3.500,00
Ukupno	40.380,00	40.380,00

Grad Našice je u 2013. godini za tehničku kulturu izdvojio isti iznos sredstava kao i u 2012. godini. Sufinancirao je udruge tehničke kulture na svom području. Najviše je utrošeno za Oldtimer klub Našice, Radio klub "Našice" te za Aero klub "Delta krila" iz Našica. Ostalim troškovima nije poznata namjena.

GRAD VALPOVO

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Valpovo	32.625,00	21.750,00
Ukupno:	32.625,00	21.750,00

Grad Valpovo je u Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2013. godini izdvojio manja sredstva u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojio 30.000,00. Sufinancirao je redovitu djelatnost Zajednice tehničke kulture Valpovo.

**REALIZACIJA PROGRAMA JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI
PO OPĆINAMA U 2013. GODINI**

OPĆINE	Planirano	Utrošeno
ANTUNOVAC	-	-
BILJE	-	-
BIZOVAC	26.640,00	26.640,00
ČEMINAC	20.000,00	20.000,00
ČEPIN	8.000,00	2.500,00
DARDA	-	-
DONJA MOTIČINA	-	-
DRAŽ	-	-
DRENJE	-	-
ĐURĐENOVAC	-	-
ERDUT	28.000,00	7.000,00
ERNESTINOVO	-	-
FERIČANCI	4.000,00	4.000,00
GORJANI	-	-
JAGODNJAK	6.000,00	5.400,00
KNEŽEVI VINOGRADI	-	-
KOŠKA	-	-
LEVANJSKA VAROŠ	-	-
MAGADENOVAC	-	-
MARIJANCI	-	-
PODRAVSKA MOSLAVINA	-	-
PETLOVAC	22.000,00	21.825,00
PETRIJEVCI	-	-
PODGORAČ	-	-
POPOVAC	-	-
PUNITOVCI	-	-
SATNICA ĐAKOVAČKA	-	-
SEMELJCI	-	-
STRIZIVOJNA	-	-
ŠODOLOVCI	-	-
TRNAVA	-	-
VILJEVO	20.625,00	20.625,00
VIŠKOVCI	-	-
VLADISLAVCI	-	-
VUKA	-	-
UKUPNO	135.265,00	110.990,00

Općine su u 2013. godini za tehničku kulturu izdvojile više sredstava u odnosu na 2012. kada su izdvojile 106.250,00 kuna.

Veći dio općina, kao i prijašnjih godina, nisu donijele program javnih potreba za tehničku kulturu.

Najveća sredstva za tehničku kulturu planirale su i izdvojile općine Bizovac, Petlovac, Viljevo i Čeminac. **Općina Bizovac** je sufinancirala Udrugu mladih Bizovac i Udrugu mladih Brodanci. **Općina Petlovac** je sufinancirala medijsko praćenje rada Općine. **Općina Viljevo** je sufinancirala ORA Osijek. **Općina Čeminac** je sufinancirala Centar tehničke kulture Čeminac.

Općina Erdut je sufinancirala Udrugu "Wireless" Dalj, program bežični Internet te Radio klub "Dario Dujmović" iz Dalja. **Općina Čepin** je sufinancirala udrugu "Radio amateri" Čepin i školske programe iz područja tehničke kulture.

Općina Jagodnjak je sufinancirala Udrugu mladih, a **Općina Feričanci** je sufinancirala Informatičku udrugu "Infer".

Općina Punitovci nije dostavila podatke.

Analizirajući stanje u tehničkoj kulturi proteklih godina zaključili smo kako većina jedinica lokalne samouprave nije donijela svoje programe javnih potreba za tehničku kulturu niti je osigurala sredstva za tu namjenu u svom proračunu, a pojedine općine koje su planirale sredstva za tehničku kulturu utrošile su ih za financiranje lokalnih radio postaja što spada u domenu informiranja, a ne u tehničku kulturu. Iznosi koji su isplaćeni radio postajama nisu navedeni u tablici.

ZAKLJUČAK

Na temelju prethodnih podataka moguće je izvesti nekoliko zaključaka o stanju tehničke kulture na području Osječko-baranjske županije:

1. Djelatnost tehničke kulture na području Osječko-baranjske županije svojim se rezultatima nalazi u vrhu ove djelatnosti u Hrvatskoj, što pokazuju uspjesi na smotrama i natjecanjima na županijskoj i državnoj razini.
2. Ostvareni uspjesi prošle i prethodnih godina rezultat su dobre organiziranosti rada djelatnika, ali i materijalnih uvjeta za razvoj djelatnosti tehničke kulture.

Osječko-baranjska županija pravodobno je učinila sve što je bilo moguće da, sukladno svojim financijskim mogućnostima, stvori povoljne materijalne uvjete za daljnji razvoj ove djelatnosti. U tom smislu valja istaknuti da je odigrala značajnu ulogu u definiranju i provođenju programa javnih potreba, a posebice u odnosu na korištenje objekata tehničke kulture.

3. U interesu razvitka djelatnosti tehničke kulture, ali i ukupnog razvoja Županije u okviru Republike Hrvatske, i nadalje treba poticati i financijski pratiti, kao prioritetne aktivnosti, sljedeće:
  - osposobljavanje voditelja,
  - program odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina, a osobito specifične programe koji obuhvaćaju darovitu i djecu s teškoćama u razvoju,
  - programe prekvalifikacije i dokvalifikacije djelatnika, a osobito osoba s invaliditetom,
  - programe organiziranja inventivnog rada i organiziranje promaknuća tehnoloških inovacija (izložbi, sajмова i slično),
  - programe nabavke opreme, sanacije i održavanja objekata tehničke kulture.
4. Razvitak djelatnosti tehničke kulture i zadovoljavanje javnih potreba u ovom području moguće je kvalitetnije usmjeravati ukoliko i Republika Hrvatska, kao i gradovi i općine s područja Županije, izvrše svoje zakonske obveze i s više ambicija donesu i realiziraju programe javnih potreba.

Na tim osnovama, uz kvalitetnije rješenje statusa i načina financiranja izvannastavnih aktivnosti u školama, moguće je očekivati još veće uspjehe i rezultate kako u promicanju tehničke kulture tako i u tehničkoj obrazovanosti mladih, koji će biti nositelji razvitka ovog dijela Republike Hrvatske u djelatnosti tehničke kulture.